

A Fővárosi Ítéltábla dr. Beleznay Zsolt ügyvéd által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - a Dr. Mikó Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Mikó Katalin ügyvéd) által képviselt - a ... egyéni cég jogutódjaként eljáró - alperes neve (alperes címe) alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2012. április 18. napján kelt 26.P.25.564/2011/11. számú ítélete ellen a felperes részéről 12. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és megállapítja, hogy az alperes megsértette a felperes testi épséghez és egészséghez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy az általa 2004. februárja és márciusa során nyújtott kozmetikai kezeléssel a felperes bőrén látható pigmentációs sérüléseket okozott.

Kötelezi az alperest, hogy - 15 napon belül - fizessen meg a felperesnek 800.000 (Nyolcszázezer) forintot és ezen összeg után 2004. április 1. napjától 2004. december 31-éig évi 11%-os mértékű, míg 2005. január 1. napjától a kifizetésig, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát.

A felperes perköltségfizetési kötelezettségét 80.000 (Nyolcvanezer) forintra, és ebből 58.700 (Ötvennyolcezer-hétszáz) forint után járó áfa összegre leszállítja.

A felperes kereseti illetékfizetési kötelezettségét 132.000 (Egyszázharminckettőezer) forintra leszállítja, és kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak - felhívásra - 48.000 (Negyvennyolcezer) forint kereseti illetéket.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy - 15 napon belül - fizessen meg a felperesnek 20.000 (Húszezer) forint plusz áfa összegű fellebbezési eljárási költséget.

A le nem rótt fellebbezési eljárási illetékből a felperes 10.000 (Tízezer) forintot, míg az alperes 70.000 (Hetvenezer) forintot köteles - felhívásra - az államnak megtéríteni.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes 2004 februárjában és márciusában tíz alkalmas anti-cellulitisz kezelésen vett részt az alperes ... megnevezésű egyéni cégénél. A kezelések során a felperes testfelületét bokájától a derekáig erre a célra kifejlesztett gyárilag készített Thermo-Body krémmel kenték be, amelyhez fahéjolajat elegyítettek. A bekent testfelületet fóliával borították be, és infrasaunát alkalmaztak. Néhány kezelés után a felperes bal combján és lábszárán bőrirritálódás alakult ki, amit piros foltok megjelenése kísért. Az alperes a bőrelváltozás megszüntetésére lézeres kezelést alkalmazott, amely a barnás foltokat halványította, de nem tüntette el. Az azóta eltelt időben a pigmentfoltok tovább halványodtak és 2010-re szinte teljesen eltűntek. A ... elnevezésű egyéni céget 2010. július 1. napjával törölték a cégnyilvántartásból.

A felperes módosított keresetében a Ptk. 84. § (1) bekezdés a) pontja alapján annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a testi épséghez és egészséghez fűződő személyiségi jogát. Ezen túlmenően a Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pontja alapján nem vagyoni kártérítés címén 1.000.000 forint és ennek az összegnek 2004. április 1-jétől járó törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Előadta, hogy az alperes által végzett kozmetikai kezelések során súlyos bőrsérüléseket szenvedett, amelyek helyén hosszú évekig látható pigmentfoltok alakultak ki. Ez a bőrelváltozás egyrészt zavarta mindennapi életében, másrészt gátolta táncpedagógusi hivatása gyakorlásában. Erre figyelemmel lépett fel a nem vagyoni kártérítés megfizetésére irányuló követeléssel.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. A felperes követelését jogalapjában és összecszerűségében is vitatta. Vélekedése szerint nem mutatható ki okozati összefüggés a kozmetikai kezelések és a felperesnél kialakult pigmentfoltok között, és a felperes által kért kártérítés mértéke indokolatlanul eltűzött.

Az elsőfokú bíróság 26.P.23.899/2005/17. számú - a keresetnek részben helyt adó - ítéletét a Fővárosi Ítéltábla 7.Pf.21.404/2006/3. számú végzésével hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Az újabb eljárásban meghozott 2010. november 15-ei keltezésű 26.P.21.406/2007/35. számú - a módosított keresetnek helyt adó - elsőfokú ítélet hatálytalannak bizonyult az alperesként eljáró ... elnevezésű egyéni cég 2010. július 1-jei megszűnése miatt.

Az újra megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság ítéletével elutasította a keresetet, és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 313.000 forint perköltséget, míg a magyar államnak az adóhatóság külön felhívására 180.000 forint feljegyzett kereseti illetéket. Az ítélet jogi indokolásában kifejtette, hogy a felek között a Ptk. 474. § (1) bekezdésben szabályozott megbízási szerződés jött létre. Ebből eredően az alperes kötelezettsége abban állt, hogy kellő gondosság mellett elvégezze az anti-cellulitisz kezelést. Mivel a felperes kártérítési igényt érvényesített, őt terhelte annak bizonyítása, hogy az alperes szerződésszegést követett el, amellyel okozati összefüggésben őt kár érte. A felperesnek azonban nem sikerült bizonyítania, hogy a nem megfelelően elegyített fahéjolaj váltotta ki a bőrelváltozást. Ennek pontos okát az orvosszakértői vélemény nem tárta fel, ezért a kiegészítésére lett volna szükség, amit azonban a felperes nem indítványozott. A kárfelelősség konjunktív feltételeinek - nevezetesen az alperes által tanúsított jogellenes magatartás és az okozati összefüggés - fennállásának bizonyíthatatlanságát a felperes hátrányára értékelte, és a keresetet elutasította.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes jelentett be fellebbezést, melyben annak megváltoztatását, és keresete teljesítését kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megsértette a kereseti kérelemhez kötöttség elvét, mert nem az általa érvényesített jogalapon bírálta el követelését. Hangsúlyozta, hogy személyhez fűződő joga megsértése miatt igényelt nem vagyoni kártérítést, és nem szerződésszegésre (hibás teljesítésre) alapította keresetét. Ebből következően azt kellett bizonyítania, hogy sérülései a kozmetikai kezelés következtében alakultak ki. Ezt kétségtelenül alátámasztotta a kezeléseket végrehajtó alperesi alkalmazott tanúvallomása, aki megerősítette, hogy a bőrelváltozások a második vagy a harmadik kezelés után jelentkeztek. A pigment foltokat más tanúk is látták, sőt a kihallgatott szakorvosok is megerősítették a maródásos sérülések fennállását. A beszerzett orvosszakértői vélemény alátámasztotta, hogy a nem megfelelően alkalmazott fahéjolaj ilyen típusú bőrelváltozásokhoz vezethet. A bizonyítékok közül kiemelte ... szakképzett kozmetológus vallomását, aki az alkalmazott anyagok közül egyedül a fahéjolajat jelölte meg olyanként, amely ilyen súlyos sérüléseket okozhat. A rendelkezésre álló bizonyítékok elegendőek voltak az alperes részéről tanúsított jogellenes magatartás és az okozati összefüggés alátámasztására, további bizonyításra nem volt szükség. Ebből következően az elsőfokú bíróság helytelenül értékelte a bizonyítékokat, ezért iratellenes megállapításokat tett és helytelenül döntött a kereset elutasításáról.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helyes indokain alapuló helybenhagyását kérte. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság mindenben eleget tett a Fővárosi Ítéltábla 7.Pf.21.404/2006/3. számú végzésében foglalt új eljárásra adott utasításnak, és a Pp. 3. § (3) bekezdésének megfelelően teljes körű tájékoztatást adott a bizonyításra szoruló tényekről. A felperes azonban nem tudta bizonyítani, hogy sérülései a kozmetikai kezelés következtében alakultak ki. Ezt az okozati összefüggést a kirendelt orvosszakértő és a felperest megvizsgáló szakkonzulens sem támasztotta alá, sőt úgy nyilatkoztak, hogy a pigment foltok

szinte teljesen eltűntek. ... tanúvallomása ezen túlmenően azt is bizonyította, hogy kellő gondossággal alkalmazta a fahéjolajat és sem annak elegyítése, sem a mennyiség megválasztása során nem vétett a kozmetológiai szabályok ellen. Minderre figyelemmel helyesen döntött az elsőfokú bíróság, amikor a bizonyítottság hiányát a felperes hátrányára értékelve a keresetet elutasította. Ettől függetlenül az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatása esetére kérte annak figyelembevételét, hogy az eljárás elhúzódására nem adott okot, ezért méltánytalan lenne, ha a teljes időszakra kiterjedően késedelmi kamat terhelné.

Az elsőfokú bíróság ítéletének jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla teljes terjedelmében felülbírált [Pp. 228. § (4) bekezdés].

A felperes fellebbezése nagyrészt alapos.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást, de arra alapított érdemi döntésével a Fővárosi Ítéltábla nem értett egyet, ezért azt a következőkben kifejtett indokok alapján túlnyomó részben megváltoztatta.

Az elsőfokú bíróság azzal az indokkal utasította el a keresetet, hogy annak nem áll fenn a jogalapja, mivel nem mutatható ki okozati összefüggés a felperest ért jogsérelem és az alperes által elvégzett kozmetikai kezelés között. A felperes fellebbezése szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítékok téves értékelése folytán jutott erre a következtetésre, mivel kétséget kizáróan bebizonyosodott, hogy maradandó bőrsérülését az anti-cellulitisz kezelés során szenvedte el. Ebből kiindulva a Fővárosi Ítéltábla először az okozati összefüggés fennállását vizsgálta.

A felperes személyhez fűződő joga megsértése miatt kétféle polgári jogi igénnyel lépett fel [Ptk. 84. § (1) bekezdés a), e) pontjai]. Mindkettő polgári jogi szankció alkalmazására csak akkor kerülhet sor, ha megállapítható az okozati összefüggés az alperes magatartása és a felperesi jogsérelem között. Ez az okozati összefüggés egyrészt kifejezésre jut a Ptk. 84. § (1) bekezdés a) pontján alapuló megállapításban, másrészt ez az egyik konjunktív feltétele a 84. § (1) bekezdés e) pontban szabályozott kártérítési szankciónak. A polgári jogi kárigény eredményességéhez a felperesnek azt kellett bizonyítania, hogy a Ptk. 339. § (1) bekezdése előírásainak megfelelően a kártérítési felelősséget kiváltó mindhárom együttes feltétel teljesült, vagyis az alperes jogellenes magatartásával okozati összefüggésben kárt szenvedett. A mentesüléshez ugyanezen törvényi szakasz szerint az alperesnek azt kellett (volna) bizonyítania, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

Az nem kétséges, hogy maradandó bőrsérülésére figyelemmel a felperes nem vagyoni kára bekövetkezett, mivel a testi épséghez és egészséghez fűződő személyiségi joga sérelmet szenvedett (Ptk. 76. §). A kár tényén felül a felperes azt is bizonyította, hogy bőrsérülése a kozmetikai kezelés során alakult ki. Az eljárás kezdeti szakaszában ezt az alperes sem tagadta, személyes meghallgatása során úgy nyilatkozott, miszerint nem tartotta jelentősnek a felperesnél észlelt bőrirritációt,

de ennek ellenére - bőrgyógyással való konzultációt követően - lézeres kezelést alkalmazott a pigment foltok halványítására. Azt is elismerte, hogy a kezelés csak részben hozott eredményt, mivel a foltok ugyan halványodtak, de nem tűntek el (26.P.23.899/2005/7. számú jegyzőkönyv). Az alperes személyes előadásával megegyezően a kezeléseket végző alkalmazott, ... megerősítette, hogy a felperesnél az anti-cellulitisz kezelés során jelentkeztek a bőrpanaszok, melyről az alperest is tájékoztatta, aki nyomban orvoshoz küldte a felperest és megkezdte az utókezeléseket (26.P.23.899/2005/6. számú jegyzőkönyv). A felperest megvizsgáló ... bőrgyógyász szakorvos vallomása ugyancsak alátámasztotta, hogy az általa 2004. augusztus 25-én megsejmlélt bőrsérülés korábban keletkezett. Megállapítása szerint az akkor már gyógyuló fázisában lévő bőr pigmentáció vegyi folyamat által előidézett bőrgyulladás következtében alakult ki. Nyilatkozata szerint az ilyen jellegű bőrsérülések gyógyulása hosszadalmas, akár több évig elhúzódhat (26.P.23.899/2005/11. számú jegyzőkönyv).

Az előzőek szerint - az elsőfokú bíróság álláspontjától eltérően - elegendő bizonyíték állt rendelkezésre annak alátámasztásához, hogy a felperes bőrsérülése az anti-cellulitisz kezelés következtében alakult ki. Ennek megállapításához nem a felperesnek kellett megjelölnie azt, hogy a kezelésnek mely konkrét mozzanata vezetett a hátrányos eredményhez. A kozmetikai kezelés következtében kialakult káros hatás ugyanis azt jelenti, hogy az alperes nem megfelelően teljesítette az általa vállalt feladatát. Ennek következményeit a felek között létrejött jogviszony jellemzői alapján kell megítélni. Az nem vitás, hogy a felek között - a Ptk.-ban nem szabályozott - atipikus szerződéses jogviszony jött létre, melynek jellemzői között egyaránt megtalálhatóak a megbízási szerződésre és a vállalkozási szerződésre utaló elemek. Az sem kétséges, hogy az alperes által vállalt anti-cellulitisz kezelés hibátlan elvégzése nem járhat együtt a felperesnél kialakult bőrsérüléssel, vagyis az alperes hibásan teljesített. A hibás teljesítésből eredően a felperes a Ptk. 310. §-a alapján kártérítésre tarthat igényt, ebből következően nem őt, hanem a kártérítési felelősség alóli mentesülése érdekében az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a kozmetikai kezelést a szakmai szabályoknak megfelelően végezte el, vagyis úgy járt el ahogy az az adott helyzetben elvárható. Mivel neki állt érdekében ezért, a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint az alperesnek azt kellett bizonyítania, hogy a felhasznált kozmetikai szerek kiválasztása, elegyítése és alkalmazása során kellő körültekintéssel járt el, ezért kizárható, hogy ő idézte elő a felperes bőrsérülését. Olyan bizonyíték azonban nem merült fel, amely az alperesi védekezést alátámasztaná. A szakértő tanúként kihallgatott ... kozmetikus mester többféle anyagkezelési hiányosságra utalt. Előadta, hogy az előre elkészített gyári krém eleve tartalmaz allergizáló összetevőt, amelyhez a gyártó ajánlása nélkül adagolták a legallergénebb kozmetikai szerek közé tartozó fahéjolajat. A két anyag elegyítése hosszú gyakorlat alapján megszerezhető szakértelmet kíván, mivel a nem megfelelő elegyítés esetén szabad szemmel nem észlelhető zárványok keletkezhetnek, amelyek hőhatásnak kitéve olyan bőrsérülést okoznak, mint amely a felperesnél alakult ki. Ennélfogva nem lett volna mellőzhető - a Thermo-Body krém gyártója által egyébként is ajánlott - bőrpróba elvégzése, amely már a kezelés megkezdése előtt kimutatta volna az alkalmazott elegy felperesre gyakorolt hatását

(26.P.21.406/2007/20. számú jegyzőkönyv). A gyári krém előállítója, ... megerősítette: a gyártó ajánlása szerint a Thermo-Body krém önmagában történő alkalmazása esetén is javasolt a bőrpróba elvégzése (26.P.21406/2007/28. számú irat). Az a körülmény pedig nem volt alkalmas ... vallomásának a cáfolatára, hogy a ... által elegyített kétféle anyag - a gyári krém és a pipettával hozzáadott fahéjolaj - homogén képet mutatott (26.P.21.406/2007/27. számú jegyzőkönyv 3. oldal). A kozmetikus mester ugyanis éppen azt fejtette ki, miszerint az elegyítés szabad szemmel nem követhető, a látszólagos homogenitás ellenére 100%-os töménységű fahéjolajat tartalmazó zárványok maradhatnak az elegyben (26.P.21.406/2007/20. jegyzőkönyv 4. oldal).

Az aggálytalan orvosszakértői vélemény sem zárta ki, hogy az anti-cellulitisz kezelés során felhasznált fahéjolaj okozta a felperes bőr pigmentációját. Emellett azt is megállapította, hogy a rendelkezésre álló adatok nem utalnak arra, hogy a bőrelváltozást más anyag váltotta ki. Az aggálytalan szakvélemény és a kozmetikus mester vallomásának egybevetése alapján nagy valószínűséggel megállapítható, hogy a fahéjolaj nem megfelelő alkalmazása idézte elő a felperes bőrsérülését. A bőrpróba elvégzése nélkül az alperesnek nem sikerült bizonyítania, hogy a tőle elvárható gondossággal járt el a kezelés során, és bizonyosan nem a fahéjolaj váltotta ki a bőr pigmentálódást. Ebből következően az alperes nem mentesülhet a kártérítési felelősség alól.

A kifejtettek szerint az alperes kártérítéssel tartozik a felperesnek, mivel a hibásan elvégzett kozmetikai kezelés folytán kialakult bőrkárosodás a felperes testi épséghez és egészséghez fűződő személyiségi jogának a sérelméhez vezetett. A nem vagyoni hátrány kiegyensúlyozására alkalmas kártérítés összegét a Fővárosi Ítéltábla a káresemény idején érvényesülő ár- és értékviszonyok, valamint a más hasonló jellegű ügyekben folytatott gyakorlatot alapul véve határozta meg. Figyelembe vette, hogy a felperesre nézve fokozott hátránnyal járt a lábán kialakult bőr pigmentáció, mivel a látható bőrelváltozás elnehezítette táncpedagógusi hivatása gyakorlását. A felperes úgy érezte, hogy lábán lévő foltok miatt környezete hátrányosan ítéli meg külsejét, és az így kialakult pszichikai gátlás miatt nem merte vállalni, hogy táncegyüttesben szerepeljen. Mindezen körülményeket összevetve a Fővárosi Ítéltábla 800.000 forintban állapította meg a felperest megillető nem vagyoni kártérítés összegét. Ebből következően az ezen összeget meghaladó kereseti követelés tekintetében alaposnak mutatkozik az elsőfokú bíróság ítéletének elutasító rendelkezése.

A Ptk. 360. § (1) bekezdése szerint a kártérítés a károsodás bekövetkeztekor nyomban esedékes. A felperes kára a kozmetikai kezelése során alakult ki, vagyis a kára 2004. április 1-je előtt bizonyosan bekövetkezett, ezért a Fővárosi Ítéltábla a kereseti kérelemmel egyezően állapította meg a késedelmi kamatfizetés kezdő időpontját. A késedelmi kamat mértékét a Ptk. 301. § (1) bekezdése határozza meg, amely az adott időszakban megváltozott, ezért 2004-re a költségvetési törvényben közzétett mértékű kamat az irányadó, míg 2005. január 1-jétől kezdődően a jegybanki alapkamat.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, és kártérítés címén 800.000 forint és ezen összeg törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére kötelezte az alperest, míg egyebekben

a 800.000 forintot meghaladó kereseti követelés elutasítása tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A Pp. 81. § (1) bekezdése értelmében - mind az első mind a másodfokú eljárás során felmerülő perköltségek pernyertességük arányában terheli a feleket. A - megismételt elsőfokú eljárás befejezéséig felmerült perköltségek megosztása során abból kellett kiindulni, hogy az eredeti 3.000.000 forint összegű főkövetelés tekintetében a felperes pernyertessége 26%-os, míg a megismételt elsőfokú eljárástól kezdődően 1.000.000 forintra leszállított főkövetelés tekintetében 80%-os a pernyertessége. Erre az arányra figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (4) bekezdése alapján leszállította a jogi képviselte ellátásáért az alperest megillető ügyvédi munkadíjból álló perköltséget 58.700 forint plusz áfa összegre. Ehhez hozzáadódik az alperes által előlegezett szakértői díj felperes által megtérítendő arányos összege.

Az Itv. 62. § (1) bekezdés f) pontja alapján feljegyzett kereseti illeték a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése és 15. § (1) bekezdése értelmében ugyancsak a pernyertesség-pervesztesség arányában oszlik meg a felek között.

Mivel a felperes fellebbezése túlnyomórészt eredményre vezetett, ezért a Fővárosi Ítéltábla az alperest kötelezte, hogy pervesztessége arányában térítse meg a felperes részére a jogi képviselte ellátásával felmerült ügyvédi költséget. Ennek összegét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdései alapján a ténylegesen kifejtett jogi képviselési tevékenység arányában mérlegeléssel állapította meg, amelyhez hozzáadódik az áfa.

A feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket ugyancsak a pernyertesség-pervesztesség arányában kell megfizetniük a feleknek.

Budapest, 2012. november 7.

Dr. Sággy Mária s. k.
a tanács elnöke

Dr. Csordás Csilla s. k.
előadó bíró

Dr. Kincses Attila s. k.
bíró